

La casa de Cardona i Rocabertí de Castelló d'Empúries: de l'esplendor històric a la ruïna

Autor: Sònia Fuentes

Data de publicació: 12-01-2026

S'insta a la seva conservació i restauració com a part essencial del patrimoni cultural català.

La casa de Cardona i Rocabertí és una residència històrica situada a Castelló d'Empúries que forma part del patrimoni arquitectònic de la localitat, associada amb les famílies nobles de Galceran i Rocabertí amb feu inicial a Peralada.

Construïda en l'estil gòtic medieval entre els segles XIV i XV, representa un testimoni rellevant de l'època medieval, tot i que al llarg dels anys ha sofert un deteriorament considerable. Presenta característiques arquitectòniques pròpies de les residències nobles de l'època, però la seva estructura no ha estat preservada i l'edifici es troba en un complet estat d'abandó, havent passat de la gran esplendor històrica que va tenir a l'època a estar en un estat ruïnós, tal com posa de manifest el figuerenc Jordi Àlvarez, membre de l'Institut Nova Història.

La casa, situada al Pla de Torredà, prop de l'església de Sant Antoni Abat, l'edifici ha estat testimoni de múltiples esdeveniments històrics. És notable per la seva connexió amb figures històriques com Jeroni Pujades, il·lustre cronista català del segle XVII, que va viure a Castelló d'Empúries durant períodes significatius de la seva vida. Aquesta connexió enriqueix encara més el seu valor històric, ja que Pujades va contribuir significativament a la història i la cultura de la regió, desenvolupant obres historiogràfiques i jurídiques rellevants mentre ocupava càrrecs destacats en el govern local.

L'exterior de l'edifici mostra el seu estat d'abandó / Jordi Àlvarez.

Gestació d'obres de gran valor

Una de les dades més rellevants, remarca Álvarez, és que a la casa es van gestar obres literàries amb contingut polític fort, com la «Crònica Universal de Catalunya», destacant així la importància cultural de la casa i la seva influència en la història local i regional. Això es desprèn de l'article que va publicar el 1985 Miquel Pujol Canelles, «Aportació a la biografia de Jeroni Pujades; una biblioteca particular de començament del segle XVII», dedicat a la seva mare, que residia a Castelló d'Empúries i on aporta moltes observacions de la història i personatges que van tenir relació directa amb la casa en una època d'esplendor.

La casa anomenada per Miquel Pujol com Castell o Torre de Bellaguarda originàriament presentava una arquitectura típica de la zona amb una estructura de planta rectangular, pati posterior, i una coberta de teula àrab. A més, compta amb diversos elements arquitectònics destacats com un porxo amb arc rebaixat, una gran sala a la primera planta, i golfes rehabilitades que mantenen la distribució original. La casa Galceran i Rocabertí és una part integral del patrimoni cultural de Castelló d'Empúries. Segons fa notar Álvarez, «la seva preservació permetria als visitants i residents conèixer millor la història de la regió i apreciar l'arquitectura i el llegat de les famílies nobles de Galceran i Rocabertí».

Vandalisme i ruïnes

La casa Galceran i Rocabertí «es troba en un estat alarmant d'abandó», es lamenta Álvarez. «El seu deteriorament és evident i l'edifici està exposat a la intempèrie i al vandalisme: golfes ruïnoses amb una autocaravana abandonada a l'interior». A més, l'estructura corre el risc de perdre's si no s'actua amb urgència. «A la mateixa casa hi ha una placa que informa que es tracta d'una propietat privada, però està completament oberta i és accessible, amb la qual cosa el seu estat ruïnós pot posar en perill les persones que s'hi apropin. Està en un camí abandonat, però al mateix temps és un lloc de pas habitual per a ciclistes que van cap a Empuriabrava». Segons Álvarez, protegir la casa posaria en valor aquest patrimoni per a futures generacions. La seva restauració podria convertir-la en un centre de formació cultural i un testimoni de la història local.

Segons explica Jordi Canet del Museu d'Història Medieval de la Cúria-Presó, la primera menció documental és de l'any 1472 i la vídua de Pere de Vilarig n'era propietària. El 1574 el propietari era Jaume de Cardona i el 1624 ho era Galceran de Cardona. Però només dos anys més tard, el 1626 el cortal és venut a la Comunitat de beneficiats de Santa Maria de Castelló, que hi va fer obres. Als anys trenta del segle XX el cortal va ser comprat per la família Roger de Figueres, i el 1945 la propietària era Dolors Roger Martí, els descendents de la qual en són els actuals propietaris.

Sònia Fuentes

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:

<https://www.emporda.info/comarca/2024/06/21/casa-cardona-rocaberti-castello-dempuries-103918945.html>